

בְּאֵדָם שְׂרָאוּי לָהּ. שְׁהָרִי מִיּוֹם שְׁעָלָה עַל רְצוֹנוֹ שֶׁל לׁוֹט לְהַתְּהַפֵּךְ לְסוּרוֹ הָרַע, הַסְּתַלְקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵאַבְרָהָם. וּכְשֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ לׁוֹט, מִיַּד שְׂרָא שְׂרָתָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּמִקוּמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְה' אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפֶּרֶד לׁוֹט מֵעֲמוֹ וְגו'.

בֹּא רֵאֵה, כִּיּוֹן שְׂרָאָה אַבְרָהָם שְׁלׁוֹט הִיָּה שָׁב לְסוּרוֹ הָרַע, הִיָּה פּוֹחֵד אַבְרָהָם. אָמַר, אוּלַי חֵס וְשְׁלוֹם מִשׁוֹם הַחֲבֵרוֹת עִם זֶה אֲבִדְתִּי בְּגַלְלוֹ אֶת הַחֶלֶק הַקֹּדֶשׁ שְׁעֵטֶר אוֹתִי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּיּוֹן שְׁנִפְרַד מִמֶּנּוּ, אָמַר לוֹ, שֵׁא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם.

כִּמוֹ מַה זֶה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם? שְׁנִדְבַקְתָּ בּוֹ בַּתְּחִלָּה וְהַתְּעַטַּרְתָּ בְּאַמוּנָה הַשְּׁלֵמָה. צְפִנָּה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וְיָמָה - אֵלּוּ הֵם מִסְעֵיו שֶׁהָיוּ בַּתְּחִלָּה, שְׁפָתוֹב וַיִּלָּךְ לְמִסְעָיו. וְכַתוּב הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה - אֵלּוּ הַדְּרָגוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהַתְּעַטֵּר בְּאַמוּנָה הַשְּׁלֵמָה בַּתְּחִלָּה.

וְאִזּוֹ הַתְּבַשֵּׁר שֶׁלֹּא תִזוֹז מִמֶּנּוּ וּמִבְּנָיו לְעוֹלָמִים, שְׁפָתוֹב כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר רֹאֶה. מַה זֶה אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה? זֶה הַדְּרָגָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהַתְּגַלְתָּה לוֹ, כִּמוֹ שְׁנֵאמַר לָהּ הַנְּרָאָה אֵלָיו. וּמִשׁוֹם כֶּף אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה, מִשׁוֹם שֶׁהַדְּרָגָה הָרֵאשׁוֹנָה הִזּוּ נִכְלַלְתָּ מִכָּל הַדְּרָגוֹת וְכִלְיָן נִרְאוֹת בָּהּ. וּמִשׁוֹם כֶּף כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר נִקְלַע לְבֵית אַכְסִנְיָה בְּלוֹד, וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי חֲזַקְיָה. קָם בְּלִילָה לְעִסֵּק בַּתּוֹרָה. קָם רַבִּי חֲזַקְיָה אֵלָיו. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, הַחֲבָרִים נִמְצְאוּם בְּאַרְמוֹן צַר.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (שִׁיר ב) כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו'.

אֲתַחֲזִי וְלֹא אֲתַגְלִיָּא אֶלְא בְּכַר נֶשׁ דְּאֲתַחֲזִי לָהּ. דִּהָא מִן יוֹמָא דְסָלִיק עַל רַעוּתִיָּה דְלׁוֹט לְאֲתַהֲפִכָא בְּסַרְחֲנִיָּה, אֶסְתַּלְקַת רוּחָא קְדִישָׁא מֵאַבְרָהָם. וְכַד אֶסְתַּלַּק לׁוֹט מִנִּיָּה, מִיַּד שְׂרָא רוּחַ קְדִישָׁא בְּדוּכְתִיָּה הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּי אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפֶּרֶד לׁוֹט מֵעֲמוֹ וְגו'.

הָא חֲזִי, כִּיּוֹן דְחָמָא אַבְרָהָם דְלׁוֹט הוּא תָּב לְסַרְחֲנִיָּה, הוּא דְחִיל אַבְרָהָם. אָמַר דִּילְמָא חֵס וְשְׁלוֹם בְּגִין חֲבֵרוֹתָא דָּדָא אֲבִידְנָא בְּגִינִיָּה חוּלְקָא קְדִישָׁא דְאֶעֱטֵר לִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. כִּיּוֹן דְאֲתַפְּרֵשׁ מִנִּיָּה אָמַר לִיָּה שֵׁא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם.

כִּמֵּי מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם דְּאֲתַדְבַּקְתָּ בֵּיהּ בְּקִדְמִיתָא וְאֲתַעֲטַרְתָּ בְּהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא. צְפִנָּה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וְיָמָה. אֵלִין אֲנוּן מִסְעֵיו דִּהּוּוּ בְּקִדְמִיתָא דְכְּתִיב וַיִּלָּךְ לְמִסְעָיו. וְכַתִּיב הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה. אֵלִין דְרַגִּין עֲלֵאִין דְאֲתַעֲטֵר בְּמַהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא בְּקִדְמִיתָא.

וְכַדִּין אֲתַבְשֵׁר דְלֹא יַעֲדִי מִנִּיָּה וּמִן בְּנוֹי לְעֵלְמִין דְכְּתִיב כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה. מֵאִי אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה. דָּא דְרַגָּא קְדִמָּאָה דְאֲתַגְלִיָּא לִיָּה כְּמָה דְאֶתְ אָמַר לִיָּי הַנְּרָאָה אֵלָיו. וּבְגִין כֶּף אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה בְּגִין דְדְרַגָּא דָּא קְדִמָּאָה אֲתַפְּלִיל מִפְּלֵהוּ דְרַגִּין וְכִלְהוּ אֲתַחֲזוֹן בֵּיהּ, וּבְגִין כֶּף כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר אֶעֱרַע בְּבֵי אוּשְׁפִיזָא בְּלוֹד, וְהוּא עִמִּיָּה רַבִּי חֲזַקְיָה. קָם בְּלִילָה לְמַלְעֵי בְּאוּרִיָּתָא, קָם רַבִּי חֲזַקְיָה גְבִיָּה. אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּקִיסְטָרָא דְקוּסְטָא חֲבָרִיָּא שְׁכִיחִי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) כְּתַפּוּחַ